

Klec

Kdysi byla manželkou významného muže, žila v krásném domě na Hradčanech a přátelila se se slavnou automobilovou závodnicí Eliškou Junkovou. Dnes ale žije kdesi na periferii Prahy v přízemním bytě s výhledem do dvora a na ulici, sama a opuštěná prakticky všemi. Manžel zemřel už kdysi dávno a náplní jejího života tak zůstávají jen pravidelná setkání s poštačkou, která jí nosí důchod a její oblíbené motoristické časopisy, a také pravidelná výpomoc na faře a v místním kostele. Pro otce Jana občas uvaří a něco upeče, s ochotou sobě vlastní mu i pere a žehlí. Jedna z posledních jistot jejího života se ale zhroutí nečekaně rychle – otec Jan je přeložen kamsi do Hradce Králové a místo něj přichází mladý pan farář, který je zvyklý všechno si dělat sám. Právě v tu chvíli vstupuje do života Květy Galové usměvavý mladík s tmavými brýlemi na očích a květinou v ruce. Říká, že pochází ze Zučic, že se jmenuje Jeník Sekora a že je jejím praprasynovcem přes koleno. Květa Galová zažívá po dlouhé době opravdu příjemné odpoledne. Debata o společných známých i mladíkova pozornost a gentlemanství jí na chvíli rozjasní život. Jenže potom paní Galová pozná, že tu něco nehraje. Jenže co a proč? Začíná hra kočky s myší, u níž si nemůžete být jistí, kdo je vlastně kočka a kdo myš. „*Chtěl jsem udělat úplně jiný film, než dneska vznikají. Na aktuální téma, silný a s prostorem pro opravdu dobré herce,*“ říká kreativní producent **Jaroslav Sedláček**.

„*Byla to jedna z nejtěžších rolí, jakou jsem kdy ztvárnila,*“ prozrazuje **Jiřina Bohdalová**. „*V textech Marka Epsteina je vždy nejdůležitější lidský příběh. Proto jsem chtěla, aby postava Květy Galové byla věrohodná. Musela jsem zahrát opravdu starou a velmi osamělou paní. Já jsem ale stále plná života. Byl to pro mě vlastně velký protiúkol. Je to paradox, ale musela jsem se ještě nechat ‚zestařit‘,*“ dodává s úsměvem osmaosmdesátiletá herečka. Hereckého partnera a antagonistu filmu představuje **Kryštof Hádek**, který ke své roli říká: „*Nemohu moc prozrazovat, ale je to takový uličník. Bohužel i takoví lidé jsou. Je ale také nutno říct, že to neměl v životě jednoduché, a to ho možná vede k nějakému typu chování. Má to silný lidský rozměr.*“

Jiřina Bohdalová se s režisérem Jiřím Strachem nesetkala poprvé. Už v roce 2005 si herečka zahrála společně se svou dobrou přítelkyní Jiřinou Jiráskovou ve filmu Povodeň. I když měl **Jiří Strach** tehdy jako ne příliš známý filmař z natáčení obavy, dnes se dorozumí často i beze slov: „*Lidé by čekali, že taková hvězda, jakou Jiřina je, bude mít nějaké móresy primadony. Je to přesně naopak. Ke každému záběru přistupuje s velkou pokorou. Jediné, kam jsem paní Bohdalovou nepustil, bylo pár záběrů, kdy by se mohla zranit. To pak šla na plac kaskadérka a přemlouvání Jiřiny ‚Já to přece zvládnu sama‘ jsem nekompromisně odmítl. Opravdu by nestálo za to, aby si rozbila hlavu o toaletní mísu nebo zlomila nohu při pádu do vany.*“ „*Hrát s Jiřinou Bohdalovou byl pro mě velký zážitek. Znáám ji vlastně celý život. V dětství mě provázela ve všech pohádkách, později ve filmech s vážnějším tématem a má i neuvěřitelný komediální dar. Je to opravdu úžasná herečka a já jsem moc rád, že jsem s ní mohl pracovat,*“ uzavírá **Kryštof Hádek**.

Režisér Jiří Strach: Divák není hloupý. A o divákovi České televize to platí dvojnásob

Co se skrývá za názvem Klec?

Klec je přece uzavřený prostor, ze kterého není úniku. Zrůdná klecová lůžka měla ochránit před agresivitou šílených lidí, jindy se za katr, čili do klece, zavírají vězni, aby nemohli dále ubližovat. V klecích často bývají i nebohá zvířata určená na porážku. Kdo komu zde uchystá klec a kdo v ní nakonec skončí, o tom vypráví náš nový film. O naivní důvěře a neempatické nelidskosti.

Film se stejným titulem, ale odlišnou tematikou vznikl v 70. letech hned dvakrát. V jednom hraje Jan Tříška, kdy byl tento televizní film uzamčen a uveden po víc než čtyřiceti letech. Ve druhém krátkometrážním z cyklu Bakaláři hraje Vladimír Menšík. Nebral jste inspiraci i tady?

Přiznávám bez mučení, ani jeden film jsem neviděl. Jedinou inspirací by mohlo být špičkové herecké obsazení. Tím se pokaždé nechávám rád ovlivnit. A jak už jsou diváci zvyklí, i já se rád při své práci obklopuji těmi nejlepšími herci.

V zahraničí vznikla celá řada děl s tematikou domácího uvěznění. Například Funny Games ve dvojím provedení Michaela Hanekeho nebo Úkryt Davida Finchera. Tady jste nebral inspiraci?

Ne. Člověku by se mohlo stát, že začne nechtěně podvědomě opisovat u jiných. Nechci, aby mé filmy byly xeroxem jiných, přeju si, aby byly svébytné, sloužící konkrétnímu scénáři, příběhu, psychologii postav.

Komorní drama pro dvě hlavní postavy vyžadoval zodpovědný výběr herců. Jak jste nakonec došel k výsledné dvojici Jiřina Bohdalová a Kryštof Hádek?

Hereček požadovaného věku už moc nemáme. Paní Bohdalová je stále v jejím úctyhodném věku ve skvělé formě a má víc energie a sil, než leckterá šedesátnice. A Kryštof byl jedinou možnou volbou... Ale to divák pochopí až po zhlédnutí filmu. Proto jsme na Kryštofovu postavu ani nedělali žádné castingy. Byl obsazen rovnou a bez dlouhého přemýšlení. Vlastně už v průběhu prvního čtení textu jsem ho tam viděl.

Jiřina Bohdalová se po delší době vrací filmem k dramatickému žánru. Předtím jste natočili například pohádky Anděla Páně 2, Šťastný smolař nebo veselohru Vrásky z lásky. Jak se váš vztah proměnil a měl jste z této spolupráce obavy?

Když jsem jako začínající režisér obsazoval paní Bohdalovou poprvé do filmu Povodeň spolu s Jiřinou Jiráskovou, bál jsem se hodně. Jestli ty dvě dámy českého filmu moje nezkušenost zvládne dorežirovat k výsledku, který chci. Ukázalo se velmi rychle, že je naprosto skvělá profesionálka, která respektuje režiséra, když vidí, že režisér ví. Od té doby máme skvělý vztah, troufám si nafoukaně říct, že takřka kamarádský. Stále se mám od Jiřiny co učit, dává mi nahlédnout do

zkušeností a dob, kdy jsem ještě nebyl na světě. Vždyť od koho se dnes dozvíte, jaké to bylo točit s Fričem nebo Kachyňou...?

Pro Jiřinu Bohdalovou šlo o jedno z nejnáročnějších natáčení. Byl jste opatrný a musel jste se jí dovolovat, nebo jste na ni byl přísný?

My na sebe slyšíme. Není třeba nějaké přísnosti či vymezování z jedné či druhé strany. Natočili jsme spolu nejeden film, takže si dojmy už ani nemusíme sdělovat příliš slovy. Někdy stačí jen naznačit gestem, mrknout okem a hned víme, co a jak lze zlepšit. Lidé by čekali, že taková hvězda, jakou Jiřina je, bude mít nějaké móresy primadony. Je to přesně naopak. Ke každému záběru přistupuje s velkou pokorou. Jediné, kam jsem paní Bohdalovou nepustil, bylo pár záběrů, kdy by se mohla zranit. To pak šla na plac kaskadérka a přemlouvání Jiřiny "já to přece zvládnu sama" jsem nekompromisně odmítl. Opravdu by nestálo za to, aby si rozbila hlavu o toaletní mísu nebo zlomila nohu při pádu do vany.

Hledáte ve svém filmu východiska, nebo divákům nabízíte jenom cesty?

Lze v tomto tématu nacházet východiska, když už sám princip v začátku je nelidsky zvrácený? Co se dálo, bude se dít zase, pod sluncem není nic nového, píše se v Písmu. Lze jen upozornit na téma a tragédií příběhu rozbouřit divákovy emoce, aby některé lidské, nebo spíš nelidské skutky nebral na lehkou váhu, nepřivíral nad nimi oči, a výrazněji se vůči nim vymezil, pakliže je spatří v okolí svého života.

Ve filmu pracujete s otázkami víry, beznaděje, smíření nebo nápravy. Duchovní rozměr se s přibývajícimi minutami vytrácí. Byla vámi oblíbená náboženská tematika součástí scénáře, nebo jste ji dodal sám?

Byla už ve scénáři Marka Epsteina. Ale nemyslím, že se vytrácí. Jen se přetavuje v cosi jiného. Naděje vede vždy k odpuštění, a stará paní Galová je ho schopna přes všechno, co jí potkalo. Že nakonec ve filmu působí marnotratně, ještě neznamená, že bychom se měli připravovat o naději. Z ní přece mnohokrát pramení naše lidství.

Mnohé věci a okolnosti snímek pouze naznačuje. Jak těžké bylo rozhodování před konečným stříhem?

Ve střížně jsme tentokrát trávili více času, než bývá obvyklé. Ladili jsme přesnou rytmizaci a propojování časových rovin. Nechtěli jsme být doslovně popisní a pracovali mnohokrát jen s náznaky, nevyřčeností. Ale já věřím v chytrého diváka, nikdy jsem nepodceňoval jeho schopnost číst v příběhu i za příběhem. A vždycky se mi to vyplatilo. Divák není hloupý. A o divákovi České televize to platí dvojnásob.

Scenárista Marek Epstein: Vnímám jako svoji povinnost poukazovat na to, co se mi nelíbí a s čím nesouhlasím

Scénář byl inspirovaný událostí, kterou si prošla Vaše babička...

Ano, moji babičku zastavil na cestě z kostela usměvavý mladík a přesvědčil ji, že je náš příbuzný. Přinesl chlebičky, kytku a byl nadmíru roztomilý. Nechtěl zdržovat, maximálně na kafe. Nakonec se rozhodl darovat kostelu tři tisíce na charitu, ale měl jen pěti tisícovou bankovku. Babička mu ochotně rozměnila ze svých úspor. To byl okamžik, kdy jí ten okouzlující mladý muž porazil, popadl peníze a zmizel. Naštěstí pro moji babičku bez zranění. Tedy kromě hlubokého šrámu na duši laskavého člověka. Tolik skutečná předloha našeho příběhu.

Roli Květy Galové jste prý psal Jiřině Bohdalové přímo na tělo, co to z pohledu scenáristy znamenalo a jaká má jako herečka specifika, kterými jste se musel řídit?

Naopak, s Jiřinou jsme měli dohodnuto, že ta postava bude tak trochu protipólem toho, co v posledních letech hraje. Nebude to rázovitá „herdekbaba“. Nebude vtipná, žoviální ani kousavá. Bude úplně obyčejná.

Není to Váš první projekt s Jiřinou Bohdalovou, jak se Vám s ní pracuje?

Jiřina je důkazem toho, že věk je jen statistický údaj. Samozřejmě volba tématu je trochu složitější. Ale s tím, jak stárne naše populace, bude příběhů točících se kolem starších lidí jen přibývat.

Nebylo Vám proti srsti psát o zločinu páchaném na naší nejznámější pohádkové babičce?

Naopak, byla to radost!

Ve filmu lze občas zaslechnout cvrkot, co symbolizuje?

Cvrček je leitmotiv našeho vyprávění. Komu se kdy v bytě usídlil, dá mi za pravdu, že je to zneklidňující a neodhalitelný akustický element. Objevuje se nekauzálně, skoro nahodile. Každá postava ho může vnímat po svém. Galová jako náznak boží vůle a Daniel zase jako své svědomí.

Jaké poselství by si měl divák z Klece odnést?

Snad zvýšenou bdělost. Žijeme v době, kdy se slova jako pravda, láska a lidství staly sprostými. Postavy typu Daniela jsou plody téhle společnosti bez mantinelů. Samotného mě mrzí, že ukazujeme víc diagnózu než léčbu. Necítím se oprávněný někoho poučovat, na druhou stranu, vnímám jako svoji profesní a lidskou povinnost poukazovat na to, co se mi nelíbí a s čím nesouhlasím.

Je těžké zkombinovat psychologické drama a thriller?

Psychologické drama je dnes pro diváka spíš odstrašující popis filmu. Lidi jsou, ač si žijeme v prokazatelně nejhojnější historické době, unavení, nespokojení a nálada je tradičně česky blbá. Diváci se nechtějí trápit s někým dalším. Chtějí se bavit, protože to nebolí. To, že se nám podařilo najít napínavou formu, bude snad pro film bonusem, i když to nebylo naším primárním cílem.

Jiřina Bohdalová: Je to paradox, ale musela jsem se nechat udělat ještě starší

Marek Epstein Vám psal roli Květy Galové přímo na tělo. Čím Vás ta postava oslovila?

Marek Epstein mě osloví vždycky. Je to jeden z nejlepších autorů u nás. Už s tímhle vědomím k jeho scénářům přistupuji. Nikdy bych ho nezahladila. Přiznám se, že jsem věděla, že něco píše a já na to poctivě čekala tři roky.

Vaším hereckým partnerem ve filmu je Kryštof Hádek. Toho jste si vybrala sama?

Ne. Jako první jeho jméno vyslovil Jirka Strach a hned

v těsném závěsu jsem kontrovala „To je ono!“ V tom mezi námi byla naprostá shoda.

Máte za sebou stovky rolí, jaká je ale tato?

Byla to jedna z nejtěžších rolí, jakou jsem kdy ztvárnila. V textech Marka Epsteina je vždy nejdůležitější lidský příběh. Proto jsem chtěla, aby postava Květy Galové byla věrohodná. Musela jsem zahrát opravdu starou a velmi osamělou paní. Já jsem ale stále plná života. Byl to pro mě vlastně velký protiúkol. Je to paradox, ale musela jsem se nechat ještě „zestařit“. Tato figura mi dala takzvaně trochu zabrat.

Téma Klece je osamělost a důvěřivost starých lidí. Vnímáte to jako velký problém dneška?

Ano. Já jsem také senior, a když ve zprávách občas slyším, co se stalo, tak se jen dívím. Moje fantazie nedosahuje zdaleka reality těch podvodníků. Staří lidé jsou důvěřiví, my jsme na podobné praktiky nebyli zvyklí. Kdyby se našlo aspoň pár lidí, kteří si začnou dávat pozor ve své důvěřivosti, tak náš film splnil účel.

Mezi Vaší postavou a postavou Kryštofa Hádky dojde i k fyzickému násilí. Bylo to pro Vás složité?

To víte, že se to nehrálo dobře. Naštěstí jsme u natáčení měli kaskadérku, která mě zastoupila v těch nejvypjatějších scénách. Nicméně jsem si tam „užila“ taky. Ne že bych měla dutou hlavu, ale občas to hodně to zadunělo.

Nebylo to svým způsobem pro Kryštofa ještě složitější?

Určitě. Ale je opravdu dobrý herec, tak to zvládl. Kolikrát než jsme jeli naostro, tak se mi omlouval, že mě bude muset jednu dát.

Další důležitou postavou snímku je režisér Jiří Strach...

Ano. Už jsme spolu točili Povodeň s Jiřinou Jiráskovou, Vrásky z lásky nebo Anděla Páně 2. Už jsme staří spolupracovníci. Já si ho opravdu velice vážím a dám na něj.

Klec je komorní drama, založené na velkých hereckých výkonech. Vy už máte za sebou třeba Ucho nebo Fany. Máte ráda tento žánr?

To víte, že jo. Myslím, že to musí mít rád každý herec. Mám hlavně ráda pravdivé příběhy, protože tomu musím prvně uvěřit já a pak se do té role mohu takzvaně obléknout. Pokud tomu příběhu nevěřím, tak to nehraju.

Role si tedy vybíráte podle scénáře?

Já už ve svém věku nemusím pracovat na složenky. Chápu mladší, kteří to dělat musí. To se nedá nic dělat. Ale já už to nemusím, tak si opravdu vybírám jen to, co mě osloví. Poctivě čtu scénáře a poctivě říkám svůj názor. Když mě něco osloví, tak doufám, že to následně zaujme i diváky.

Klec je televizní film a Vy jste s televizí hodně spjatá. Jaký je Váš vztah k tomuto médiu?

Nedělám rozdíly mezi filmem a televizí. Já hraju úplně stejně, ať je to film pro televizi nebo určený do kin. To je spíš otázka pro režiséry nebo kameramany. I když myslím, že v dnešní době už ten rozdíl není žádný.

Je na dnešním způsobu natáčení něco, co Vám vyhovuje?

Tolik se toho oproti minulosti nezměnilo. Jen dnes se místo kamera říká akce. Slovo kamera lze říct potichu, ale slovo akce se vždy musí říct nahlas, a to mě vždy vyruší.

Kryštof Hádek: Chtěl bych jednou být v takové formě jako Jiřina Bohdalová

Nestává se často, že byste hrál záporné postavy. Jaký je podle Vás Daniel?

Rozhodně to není žádný svatoušek. Možná kdysi talentovaný kluk, který se vydal špatným směrem.

Je ta postava nejednoznačná? Dá se v ní najít klad nebo spíš lítost?

Ano, Daniel není na první pohled zločinec. Otázkou je, nakolik se jeho činy dají omluvit životní situací, výchovou a prostředím ve kterém vyrůstal. Některé činy

jsou v životě ale prostě neomluvitelné. Takže lítost by rozhodně vzbuzovat neměl. Navíc není hloupý.

Poprvé jste se před kamerou potkal s Jiřinou Bohdalovou i Jiřím Strachem. Bylo to obsazení výzvou?

S Jiřím Strachem jsem se už setkal dříve. V epizodních rolích. Takže hrát jednu z hlavních postav pod jeho vedením byl trochu splněný sen.

Klec je v podstatě filmem pro dva herce, veškerá pozornost je soustředěná na Vás. Je to spíš výhoda, nebo nevýhoda nemít v zádech „zálohu“?

Nevím, jestli výhoda nebo nevýhoda. Každopádně díky tomu, že se většina filmu odehrává v jednom bytě a mezi dvěma herci, bylo čas natáčet příběh kontinuálně a ne na přeskáčku, jak to bývá většinou. Bylo to takové příjemně komorní.

Ve filmu jsou násilné scény mezi ústřední dvojicí. Jiřina Bohdalová v rozhovoru řekla, že jste se jí několikrát během zkoušek omlouval...

Až diváci film uvidí, tak snad pochopí proč. © Občas to bylo náročné, ale paní Bohdalová je prostě neuvěřitelná. Chtěl bych jednou být v takové formě jako ona.

Pro Jiřinu Bohdalovou to byla jedna z nejtěžších rolí, kterou ztvárnila. Jak to vnímáte Vy?

Byl to zážitek a cenná zkušenost.

Film mimo jiné otevírá důležité téma důvěřivosti seniorů, samotu apod. Co Vás konkrétně na scénáři Marka Epsteina zaujalo?

Právě téma zneužívání osamělosti a důvěřivosti starších lidí. A pak také nějaká nejednoznačnost postav. Myslím, že je to lidský příběh, který má hlavu a patu.

Ve filmu i brečíte. Asi je to klišé, ale umíte to takto na povel?

Záleží, jaký brek to má být. Někdy se snad dá věrohodně zahrát. Horší je to s tím pravdivým.©

Film Česká televize uvádí k 88. narozeninám Jiřiny Bohdalové. Jaká její role je pro Vás nejoblíbenější?

To nedokážu říct. Určitě není jen jedna. Když se nad tím zamyslím, tak paní Bohdalová mě obklopuje celý můj život, ať už v pohádkách nebo krásně namluvených večerníčcích, na které jsem koukal v dětství, přes televizní estrády, spousty skvělých, dnes už legendárních filmů a komedií až po receptáře a pořady o vaření. Vždycky tu byla. A teď jsem si s ní mohl dokonce i zahrát ve filmu. To je naprosto skvělé!

Klec

scénář: Marek Epstein

režie: Jiří Strach

kamera: Martin Šec

výkonný producent: Jan Rolínek

kreativní producent: Jaroslav Sedláček

hrají: Jiřina Bohdalová, Kryštof Hádek, Viktor Preiss, David Švehlík, Vilma Cibulková, Miroslav Etlzer, Andrea Elsnerová, Barbora Munzarová, Jaromír Dulava, Pavel Kříž a další

Kontakt pro média

Daniel Maršalík

Tel.: (+420) 261 137 521

Mob.: (+420) 606 464 922

daniel.marsalik@ceskatelevize.cz

Fotografie

<ftp://ceskatelevize.cz/>

pavel.kral@ceskatelevize.cz